

Motion till riksdagen 2005/06:Ju448

av **Henrik Westman (m)**

Straffbeläggning av underlåtenhet att ingripa mot våldsbrott

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att låta utreda förutsättningarna för att utvidga underlåtenhetsansvaret avseende brott.

Motiv

Flera fall av våldsbrott har uppmärksamats i media där förövaren inte har kunnats dömas till någon påföljd eftersom det har saknats vittne. Många är rädda att själva råka illa ut om de dras in i en rättsprocess där de kan komma att vittna mot en gärningsman. Våldsbrott mot privatpersoner som uppmärksamats i media har haft gemensamt att inga vittnet har gripit in för att försöka stoppa brottet. Det kan handla om misshandel, sexualbrott, rån och skadegörelse. I många av dessa fall vågar ingen som bevittnar detta ingripa. Skälen kan vara rädsla eller uppgivenhet för hur brottsligheten och rättssäkerheten hanteras av myndigheterna.

I lagens mening är man skyldig att ingripa vid våldsbrott om det kan ske utan risk för den egna personen, men lagstiftningen är mycket svag och i praktiken verkningslös i det avseendet. I flera andra europeiska länder är det inte tillåtet att passivt se på när andra människor utsätts för fara eller våldsbrott. Medborgarna i dessa länder har ett stort ansvar för varandras säkerhet. Men i Sverige har man i praktiken ingen skyldighet att försöka ingripa om någon håller på att bli våldtagen, misshandlad eller rånad. Flera personer som ser tre män sparka sönder en medmänniskas huvud behöver inte bekymra sig nämnvärt för eventuella påföljder.

De flesta människor skulle hålla med om att man har en moralisk skyldighet att ingripa när någon utsätts för våldsbrott. Att, utan att ingripa, bevittna ett våldsbrott är i lagens mening inte straffbart. Det skapar dock problem för

Fel! Okänt namn på

rättsväsendet och den allmänna rättsuppfattningen då brott kan begås inför fler människors åsyn utan att någon behöver ingripa.

Därför bör regeringen utreda förutsättningarna för att utvidga underlåtenhetsansvaret avseende brott.

Stockholm den 3 oktober 2005

Henrik Westman (m)